

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000326

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-02-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оржицький Роман Леонідович

2. Roman L. Orzhytskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 62234 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 24-12-2025

Спеціальність за освітою: 011 Освітні, педагогічні науки

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11354

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25.09

Тема дисертації:

1. Формування у здобувачів освіти навичок соціальної взаємодії на уроках фізичної культури засобами боксу
2. Formation of Learners' Social Interaction Skills in Physical Education Lessons through Boxing

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю А1 «Освітні науки». – Запорізький національний університет, Запоріжжя, 2025. У дисертації викладено нове вирішення проблеми формування навичок соціальної взаємодії у здобувачів освіти на уроках фізичної культури засобами боксу. Акцентовано увагу на тому, що в сучасних освітніх стандартах здатність до ефективної соціальної взаємодії визначається одним із ключових результатів навчання. Констатовано, що проблема формування відповідних навичок у процесі фізичного виховання з використанням засобів боксу, ще не здобула належного висвітлення у наукових джерелах. Виокремлено суперечності в організації уроків фізичної культури, що ускладнюють розвиток соціальних навичок школярів. Доведено, що одним із важливих напрямків усунення цих суперечностей є обґрунтування педагогічних умов формування навичок соціальної взаємодії учнів, а також розроблення змісту модулю «Бокс», який виступає інструментом створення цих умов. Об'єкт дослідження – процес фізичного виховання у закладах базової середньої освіти. Предмет дослідження – формування навичок соціальної взаємодії в учнів 7-9-х класів на уроках фізичної культури засобами боксу.

Мета дослідження – розробити модуль «Бокс» для закладів базової середньої освіти та експериментально перевірити його ефективність як чинника формування навичок соціальної взаємодії в учнів 7–9-х класів на уроках фізичної культури. В основі дискурсу дисертації покладено поняття «соціальна взаємодія», під якою розуміємо процес обміну діями, символами та смислами між індивідами або соціальними групами, спрямований на досягнення взаєморозуміння, узгодження позицій чи реалізацію спільних цілей. Вона передбачає включення особистості в соціальний простір, де її позиція визначається рівнем авторитету та здатністю впливати на інших. У роботі соціальна взаємодія розглядається як сукупність ситуацій, у яких люди конструюють і переглядають свою ідентичність через комунікацію та конфлікт. З поняттям «соціальна взаємодія» пов'язане поняття «авторитет», під яким розуміємо соціально визнаний рівень впливовості особистості, що визначається її компетентністю, статусом, здобутками та здатністю формулювати й відстоювати загальнозначущі смисли. Він передбачає готовність інших людей апіорно приймати її цінності, диспозиції та світогляд як легітимні й значущі. Авторитет може ґрунтуватися на особистісному покликанні, суспільній ієрархії, визнанні з боку інших, здатності висловлювати спільну волю або на економічних і професійних досягненнях. У процесі соціальної взаємодії авторитет виконує регулятивну функцію, знижуючи ризик конфліктів і сприяючи консолідації соціальних відносин. Під навичками соціальної взаємодії розуміємо комплекс усталених прийомів поведінки, спрямованих на досягнення особистісних і соціальних цілей у процесі комунікації, співпраці чи вирішення конфліктів, при цьому зберігаючи свою «Я-концепцію» та внутрішні цінності. Вони визначають здатність особистості конструктивно діяти в соціальному просторі, що знижує ймовірність конфлікту та сприяє збереженню або підвищенню авторитету. Формування навичок соціальної взаємодії – це процес цілеспрямованого навчання та розвитку в індивіда здатності ефективно діяти в соціальному середовищі, враховуючи його цінності, переконання та диспозиції. Таке формування передбачає не лише засвоєння певних моделей поведінки, а й розвиток рефлексії щодо власної ідентичності, що є ключовим для підтримання балансу між адаптацією до соціального середовища та збереженням особистісної автономії. Аналіз наукових джерел показав, що автори досліджень єдині у думці про важливість розвитку соціальних навичок школярів засобами спорту. Разом з тим, виявлено, що в освітній практиці недостатньо враховано специфіку використання єдиноборств для формування навичок соціальної взаємодії. Також констатовано, недостатній рівень розробленості теоретичного підґрунтя для цілеспрямованого формування таких навичок на уроках фізичної культури. Обґрунтовано, що теоретичними засадами формування навичок соціальної взаємодії в учнів шкіл засобами боксу виступають: положення Ж. Бодріяра про значення символічного обміну між соціальними суб'єктами; положення Д. Міда про формування Я-концепції людини в процесі соціалізації, у якому першочергову роль відіграє взаємодія з іншими людьми; ідеї К. Роджерса про «Я-реальне» та «Я-ідеальне», а також його ідеї про значення самооцінки і самоактуалізації особистості; ідеї М. Фуко про закономірності і умови становлення соціального суб'єкта; ідеї Л. Тевено та Л. Болтанськи про витоки авторитету особистості; положення В. Мазіна про формування олімпійської культури особистості у процесі залучення до спортивних соціальних практик. Доведено, що процес формування соціальної взаємодії має підпорядковуватися принципам: долання виклику; партнерської комунікації; змагальності; позитивного підкріплення.

2. This dissertation presents a novel solution to the problem of developing social interaction skills among students during physical education classes through the use of boxing. It emphasizes that contemporary educational standards recognize effective social interaction as a key learning outcome. The study notes that the issue of fostering these skills through physical education, particularly using boxing, has not been sufficiently explored in academic literature. Contradictions in the organization of physical education lessons that hinder the development of students' social skills are identified. It is demonstrated that one of the critical approaches to resolving these contradictions is the justification of pedagogical conditions for fostering social interaction skills in students and the development of a "Boxing" module, which serves as a tool for creating these conditions. Object of the Study – The process of physical education in basic secondary education institutions. Subject of the Study – The development of social interaction skills in students of grades 7–9 during physical education classes using boxing. Purpose of the Study – To design a "Boxing" module for secondary education institutions and experimentally verify

its effectiveness as a factor in fostering social interaction skills in students of grades 7–9 during physical education classes. The dissertation is grounded in the concept of “social interaction,” defined as the process of exchanging actions, symbols, and meanings between individuals or social groups aimed at achieving mutual understanding, aligning perspectives, or realizing shared goals. Social interaction involves an individual’s integration into a social environment, where their position is determined by their level of authority and ability to influence others. In this study, social interaction is viewed as a set of situations in which individuals construct and revise their identities through communication and conflict. Related to the concept of social interaction is “authority,” understood as the socially recognized level of an individual’s influence, determined by their competence, status, achievements, and ability to articulate and defend socially significant meanings. Authority implies the readiness of others to accept an individual’s values, dispositions, and worldview as legitimate and meaningful. Authority may stem from personal vocation, societal hierarchy, recognition by others, the ability to express collective will, or economic and professional achievements. In social interactions, authority serves a regulatory function, reducing the risk of conflicts and fostering the consolidation of social relationships. Social interaction skills are defined as a set of established behavioral strategies aimed at achieving personal and social goals through communication, collaboration, or conflict resolution while maintaining one’s “self-concept” and internal values. These skills determine an individual’s ability to act constructively in a social environment, reducing the likelihood of conflict and contributing to the preservation or enhancement of authority. The formation of social interaction skills is conceptualized as a purposeful process of teaching and developing an individual’s ability to act effectively in a social environment while considering its values, beliefs, and dispositions. This process involves not only the acquisition of specific behavioral models but also the development of self-reflection regarding one’s identity, which is crucial for balancing adaptation to the social environment with the preservation of personal autonomy. Analysis of scholarly sources indicates a consensus on the importance of developing students’ social skills through sports. However, it is noted that educational practices insufficiently account for the specifics of using martial arts, such as boxing, to foster social interaction skills. Additionally, there is a lack of theoretical groundwork for the targeted development of these skills in physical education classes. The theoretical foundations for developing social interaction skills through boxing include: Jean Baudrillard’s concept of symbolic exchange between social actors; George Herbert Mead’s theory of the formation of the self-concept through socialization, emphasizing interaction with others; Carl Rogers’ ideas on the “real self” and “ideal self,” as well as the significance of self-esteem and self-actualization; Michel Foucault’s perspectives on the conditions and patterns of becoming a social subject; Laurent Thévenot and Luc Boltanski’s ideas on the origins of personal authority; and Volodymyr Mazin’s concept of fostering an Olympic culture through engagement in sports-related social practices.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Мазін В.М., Оржицький Р.Л. Використання засобів боксу у процесі фізичного виховання у закладах загальної середньої освіти Європи та України. Спортивна наука та здоров’я людини, 2024. 1(11). С. 132-144.
- Оржицький Р.Л., Мазін В.М. Бокс покращує soft skills. Науковий часопис УДУ імені Михайла Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2025. 104. С. 82-89.
- Оржицький Р.Л. Формування soft skills у школярів Швейцарії засобами боксу. Інноваційна педагогіка. 2025. 84 (1). С. 63-66.

- Оржицький, Р. Л., Тищенко, В. О. Трансфер навчального контенту з фізичної культури: досвід імплементації українського модулю «Бокс» у швейцарську школу. Академічні візії. 2025. 44.
- Оржицький Р.Л., Мазін В.М., Остапенко Б.І. Вплив модулю "Бокс" на самоповагу учениць 8-го класу. Інноваційна педагогіка. 2025. Випуск 85. Том 2. С. 26-30.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мазін Василь Миколайович
2. Vasyl M. Mazin

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5247-1507

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Запорізька політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070849

Місцезнаходження: вул. Жуковського, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69063, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Валерія Олексіївна
2. Valeria Tyshchenko

Кваліфікація: д. фіз. вих., професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9540-9612

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терентьева Наталія Олександрівна
2. Nataliia O. Terentieva

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3238-1608

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хоменко Павло Віталійович
2. Pavlo V. Khomenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3065-9095

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Отравенко Олена Вікторівна
2. Olena V. Otravenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8308-5895

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Караулова Світлана Іванівна

2. Svitlana I. Karaulova

Кваліфікація: д.н, професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1582-2368

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Коваленко Юлія Олексіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Коваленко Юлія Олексіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дребезов Денис Олегович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна